

Sentències

Sentència del Tribunal Constitucional del 27-4-2026 relativa al recurs d'empara 2026-4-RE.

Causa 2026-4-RE

(Collado Mocelo c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 17-2026. Recurs d'empara

Sentència del 27 d'abril del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de gener del 2026, per la representació processal del Sr. Juan Ramon Collado Mocelo, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la durada excessiva, no raonable i indeguda de les diligències prèvies de la causa DP-9000035/2019 i contra la inactivitat processal de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia durant diversos períodes que es detallen en l'escrit, contra la vulneració del principi *non bis in idem*, contra una instrucció prospectiva i contra l'aplicació d'una pena anticipada pel manteniment d'un bloqueig i embargament judicial de tot el patrimoni del recurrent durant tot aquest període, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a un judici de durada raonable i dels principis *non bis in idem* i de la presumpció d'innocència, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets i principis esmentats, que anul·li les resolucions i les actuacions que han produït o consolidat les vulneracions al·legades, en particular, la reobertura de la causa després de l'aute de sobreseïment de l'octubre del 2018 i posterior confirmació al maig del 2019, els autes de la CRI i altres diligències prospectives i intrusives, dictades sense un fonament nou suficient, les decisions de mantenir oberta la instrucció de les diligències prèvies sobre la base de la mera pendència d'aquestes diligències de caràcter purament prospectives, i l'ordre de sobreseïment o d'arxivament de la causa de referència, que s'ordini a l'òrgan jurisdiccional que cessi immediatament les vulneracions denunciades, i que es declari expressament que el recurrent té dret a obtenir una indemnització pels danys morals i patrimonials soferts. Així mateix, sol·licita que es disposi igualment que les autoritats judicials s'abstinguin de reproduir en el futur, respecte de la mateixa matriu fàctica, les vulneracions esmentades envers el recurrent. També demana la condemna en costes d'aquelles parts a les quals legalment correspongui;

Vista la Constitució, especialment, els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 10 de febrer del 2026 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de març del 2026, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. A causa de la intervenció de la BPA per part de l'Estat andorrà, el 22 de març del 2016, la Batllia va incoar unes diligències prèvies per determinar l'existència o no d'un presumpte delict de blanqueig de diners derivat de la suposada procedència il·lícita dels fons bancaris dipositats pel Sr. Juan Ramon Collado Mocelo en aquella entitat bancària. En el marc d'aquestes diligències prèvies es van embargar i bloquejar els seus fons bancaris.

1.2. El Sr. Juan Ramon Collado Mocelo va denunciar davant la Fiscalia General de la República de Mèxic l'immobilisme de les autoritats judicials andorranes, per tal que se l'investigués a ell i al seu patrimoni, i, el 17 de març del 2017, aquell organisme va adoptar un acord "*de no exercici de l'acció penal*" en què es declarava l'origen lícit del patrimoni del recurrent, així com que aquesta persona no tenia cap vinculació amb cap activitat de tipus criminal. Aquest acord va ser confirmat el 27 de setembre del 2018 pel "*Juez de Distrito Especializado en el sistema Penal Acusatorio del Centro de Justicia Penal Federal*".

1.3. Arran d'aquesta informació, el 18 d'octubre del 2018, la Batllia va dictar un aute en què decidia el sobreseïment provisional de la causa i l'aixecament de les mesures cautelars acordades.

1.4. Al juliol del 2019, el Sr. Juan Ramon Collado Mocelo va ser detingut a Mèxic per la seva presumpta implicació en delictes de delinqüència organitzada i operacions amb recursos de procedència il·lícita, i, l'1 d'agost del 2019, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual acordava la reobertura de les actuacions i el bloqueig i l'embargament dels comptes bancaris del recurrent.

1.5. El 23 de juliol del 2020, la representació processal del recurrent va presentar un escrit, en què demanava l'arxivament de la causa i l'aixecament de les mesures cautelars. Després de presentar successius insistiments, el 31 d'agost del 2024, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va desestimar aquestes peticions.

1.6. El 4 de gener del 2025, la representació processal del Sr. Juan Ramon Collado Mocelo va presentar una petició de sobreseïment de la causa i d'aixecament de les mesures cautelars.

1.7. El 19 de novembre del 2025, la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia va dictar un aute que desestimava aquesta petició.

1.8. El 14 de gener del 2026, la representació processal del Sr. Juan Ramon Collado Mocelo va interposar un recurs d'empara contra la durada excessiva, no raonable i indeguda de les diligències prèvies de la causa DP-9000035/2019, contra la inactivitat processal de la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia durant diversos períodes que es detallen en l'escrit, contra la vulneració del principi *non bis in idem*, contra una instrucció prospectiva i contra l'aplicació d'una pena anticipada pel manteniment d'un bloqueig i embargament judicial de tot el patrimoni del recurrent durant tot aquest període, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a un procés degut i a un judici de durada raonable i dels principis *non bis in idem* i de la presumpció d'innocència, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent exposa que va liderar un dels despatxos d'advocats més prestigiosos de Mèxic, i que és propietari d'una de les empreses financeres populars més importants del país, *Libertad Servicios Financieros*, i que, d'acord amb aquesta activitat professional i financera, i amb les seves declaracions fiscals presentades al seu país de residència, ha acreditat sense dubtes haver generat un important patrimoni d'origen lícit, per tant, congruent amb els havers bancaris al seu dia confiats a la plaça financera andorrana.

- Seguidament, al·lega que una vegada la Batllia va valorar la ingent informació bancària, fiscal i patrimonial aportada, tant a Andorra, com a Mèxic, va concloure l'absència d'indisidències suficients per sostenir la imputació, va reconèixer expressament el caràcter de cosa jutjada i *non bis in idem* de l'acord de no exercici de l'acció penal convalidat posteriorment per resolució judicial mexicana del 27 de setembre del 2018, i, va acordar el sobreseïment i l'aixecament de les mesures de bloqueig (aute del 18 d'octubre del 2018).

- Segons el seu parer, aquesta decisió era ferma i ell tenia una expectativa legítima que els autes s'havien arxivat de manera definitiva.

- No obstant això, es va obrir de nou la causa amb una manca de connexitat material i temporal entre uns fets investigats a Mèxic (una suposada compravenda immobiliària irregular a l'abril del 2015) i l'operativa bancària a Andorra que havia cessat al març del 2015.

- Al·lega que la causa mexicana no existeix des del 31 de gener del 2024 mitjançant una decisió de sobreseïment esdevinguda ferma i definitiva i, per tant, la causa andorrana no disposa des d'aquella data de cap suport fàctic o jurídic.

- Malgrat això, manifesta que des de la reobertura de la causa, s'han adoptat una successió de diligències que, lluny de delimitar de manera clara uns fets nous, han tendit a reinvestigar reiteradament i prospectivament la mateixa matriu econòmica i patrimonial ja explorada exhaustivament abans de l'any 2018, allargant en el temps una situació d'inseguretat jurídica i d'afectació reputacional i personal.

- Així, fa més de 6 anys i mig que solament s'ha incorporat documentació bancària que ja constava a les actuacions i que ja havia estat valorada positivament; el Servei de Policia va presentar un informe del 23 de juny del 2022 (foli 23844) demanant la tramesa de comissions rogatòries internacionals del tot prospectives a múltiples països per mirar de confirmar una hipòtesi absurda de l'ús de clons d'una mateixa targeta de pagament en llocs diferents i per diferents persones, en relació amb pagaments de fa més de 10 o 15 anys, i s'han emès i mantingut les comissions rogatòries sense resposta o amb una resposta parcial insatisfactòria; i, finalment, el 24 d'octubre del 2025, es van prendre les declaracions a tres nous investigats.

- Retreu a la Batllia la tramesa de múltiples comissions rogatòries internacionals sobre informacions molt antigues, les quals evidentment no estant obtenint cap resposta, així com la línia absurda d'investigació seguida conjuntament amb el Servei de Policia sobre els clons de la targeta de crèdit, quan les compres en línia i les operacions no presencials poden originar càrrecs en països diferents encara que el titular no es mogui del seu domicili. Sigui com sigui, l'informe demanat per la batlle instructora al Servei de Policia sobre el funcionament ordinari del sistema de pagament del 8 de novembre del 2024, reiterat el 17 de juny del 2025, encara no ha obtingut resposta.

- En qualsevol cas, de les primeres actuacions vinculades a la BPA (2015/2016) fins a la data d'interposició d'aquest recurs d'empara, han transcorregut prop de 10 anys de sospita penal en fase de diligències prèvies i de bloqueig de tots els seus fons bancaris, amb un sobreseïment ferm a l'octubre de l'any 2018 i amb una confirmació del mateix al maig del 2019, posteriorment desnaturalitzat amb la reobertura de les diligències prèvies al juliol del 2019, amb:

- una successió de CRI de gran abast (Espanya, França, Itàlia, Suïssa, Mèxic, EUA), moltes d'elles pendents o d'utilitat marginal, fins i tot d'inutilitat total;
- períodes significatius d'inactivitat o d'activitat merament formal (oficis reiterats sense resposta de més d'1 any, esperes de CRI de més d'1 any, etc.);
- i una afectació continuada a l'honor, a la intimitat, a la privacitat, a la reputació, a l'activitat professional i a la llibertat de moviments a causa de les investigacions prospectives i als autes de CRI enviats massivament a múltiples jurisdiccions.

- Ara bé, després de tant de temps, segons el parer de la Batllia, resten encara pendent de compliment diverses CRI i els fets investigats es troben en una fase plena d'investigació.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets i principis esmentats, que anul·li les resolucions i actuacions que han produït o consolidat les vulneracions al·legades, en particular, la reobertura de la causa després de l'aut de sobreseïment de l'octubre del 2018 i posterior confirmació al maig del 2019, els autes de la CRI i altres diligències prospectives i intrusives, dictades sense un fonament nou suficient, les decisions de mantenir oberta la instrucció de les diligències prèvies sobre la base de la mera pendència d'aquestes diligències de caràcter purament prospectives, i l'ordre de sobreseïment o d'arxivament de la causa de referència, que s'ordini a l'òrgan

jurisdiccional que cessi immediatament les vulneracions denunciades, i que es declari expressament que té dret a obtenir una indemnització pels danys morals i patrimonials soferts. Així mateix sol·licita que es disposi igualment, que les autoritats judicials s'abstinguin de reproduir en el futur, respecte de la mateixa matriu fàctica, les vulneracions esmentades envers seu. També demana la condemna en costes d'aquelles parts a les quals legalment correspongui.

2.2. Argumentació del Ministeri Fiscal

- De manera prèvia, el Ministeri Fiscal posa en relleu que només analitzarà les peticions contingudes en el *petitum* del recurs d'empara que tinguin com a objecte la declaració de la lesió d'un dret fonamental, ja que les altres han de ser plantejades, de manera prèvia i en exclusiva, per les vies jurisdiccionals ordinàries.

- Així doncs, pel que fa a la vulneració del dret a un judici de durada raonable, després de reprendre els criteris que cal examinar per determinar si la durada d'un procés ha estat o no ha estat raonable, examina l'activitat de l'òrgan judicial duta a terme fins a la data.

- Observa que, malgrat sigui cert que els autes es van iniciar l'any 2016, no és fins a l'any 2019 que realment es tornen a obrir i s'adopten mesures cautelars de caràcter real, sent, per tant, el temps transcorregut fins a la data, és a dir, del 2016 fins al 2019, un temps que no pot ser imputat, ni comptabilitzat a tal efecte.

- Considera que analitzada l'activitat judicial d'ençà l'any 2019, es pot observar com l'òrgan instructor ha practicat, de forma continuada, diverses diligències, no havent-se produït doncs cap inactivitat judicial. De fet, inclús d'ençà l'any 2019 fins al 25 de febrer del 2026 (darrera decisió recaiguda en el marc dels autes objecte de recurs), tots els anys s'han practicat diligències de forma continuada (2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 i inclús l'any en curs, fins i tot els anys anteriors a la represa d'aquests autes els anys 2016, 2017 i 2018). Així doncs, no es pot pretendre que s'hagi produït una inactivitat en el marc dels autes de referència. Tant és així que ni el recurrent mateix precisa cap fase d'inactivitat, ni cap període concret que pugui lesionar el dret esmentat. Únicament, de forma addicional, esmenta que va efectuar una petició en què sol·licitava l'arxivament de les diligències, la qual es va demorar 4 anys en ser resolta. Consegüentment, el recurrent fonamenta la presumpta dilació excessiva del procés en una aparença genèrica, no havent-se acreditat el requisit d'inactivitat dels tribunals exigít, ni cap altre dels requisits jurisprudencials.

- El Ministeri Fiscal manifesta que, d'una banda, l'anàlisi de la lesió al·legada exigeix examinar cada supòsit concret a la llum de determinats paràmetres que permetin verificar si existeix una dilació indeguda efectiva, i, d'altra banda, com bé s'ha mencionat anteriorment, es constata que no s'ha produït cap fase d'inactivitat, ni cap període substancial, més enllà d'uns mesos, que puguin qualificar-se com a període o fase d'inactivitat judicial.

- Conclou que, en aquest cas, tenint en compte els paràmetres que estableix la jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional, es pot constatar que durant la instrucció s'han dictat diverses resolucions i s'han realitzat constants diligències judicials a fi d'obtenir la informació necessària per a la investigació dels fets que porten causa, els quals revesteixen certa complexitat tècnica i jurídica, que no només acumula un volum considerable de documentació financera, que ha de ser degudament analitzada per les autoritats judicials i policials, per tal d'evacuar els corresponents informes amb les degudes garanties, sinó que també necessiten el requeriment i la col·laboració internacional (comissions rogatòries internacionals) per tal de procedir a la deguda anàlisi de la mateixa.

- Afegeix que en les actuacions es troben encausades altres persones, així com societats investigades, circumstància que també és de rellevància per a l'anàlisi de la qüestió.

- Per tant, s'ha de considerar que en aquest cas no s'ha vulnerat el dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

- Seguidament, pel que fa a la infracció del principi *non bis in idem*, el Ministeri Fiscal exposa que el cas d'espècie (aute d'arxivament o de sobreseïment) implica la identitat de fets materials jutjats en dues ocasions.

- Els autes instruïts a Andorra no tenen per objecte fets que el recurrent hagi pogut cometre en territori mexicà, com tampoc es pot considerar que la prossecució d'una causa, prèviament sobreseguda provisoriament, sigui un supòsit que vulneri el principi esmentat. El sobreseïment es va deixar sense efectes una vegada obtinguda informació rellevant i connexa amb els fets d'autes, com va ser la detenció del recurrent a Mèxic. A comptar d'aquell moment, es van obtenir més indicis, raonables i suficients, respecte de la seva participació en actes greus (i presumptament delictius) a l'Estat mexicà, pels quals va ser detingut i posat en presó preventiva durant molts mesos. Per tant, entenem que ni el sobreseïment, ni l'arxivament de la causa que en el seu dia va ser oberta per l'Estat mexicà, ni el sobreseïment que s'hagués pogut dictar en el marc de la causa instruïda a Andorra, poden causar la vulneració al·legada, no havent produït cap lesió al principi del *non bis in idem* per no tractar-se, en cap dels supòsits, de fets materials idèntics.

- Pel que fa a la vulneració del dret a la vida privada, ja que el recurrent considera que la prossecució de la instrucció s'està duent a terme amb un caràcter prospectiu i que el manteniment de les mesures cautelars de caràcter real vulnera també els seus drets a la vida privada i a la intimitat, en primer lloc, i respecte del caràcter prospectiu de la instrucció, el Ministeri Fiscal s'oposa a aquesta manifestació, ja que, com bé diu el recurrent, les investigacions han de limitar-se a fets i a indicis raonables. I una vegada analitzats els autes, i, més concretament, arran dels fets que van donar lloc a la prossecució de la instrucció (la detenció del recurrent a l'Estat mexicà) i, una vegada obtinguda la informació addicional respecte de les seves activitats, s'ha de considerar que les diverses diligències d'instrucció practicades, com poden ser el lliurament de comissions rogatòries internacionals (envers les autoritats estrangeres competents de França, Itàlia, Suïssa, Mèxic, Espanya i Estats Units d'Amèrica, a fi d'obtenir informació addicional sobre els investigats i procedir a determinades verificacions de dades en relació amb la instrucció, relacionades directament i estrictament amb fets objectius -operacions i pagaments efectuats pel recurrent- i el complement de l'informe policial respecte de les operatives realitzades amb les targetes de crèdit, són essencials de cara a l'anàlisi dels autes i, per tant, en cap cas es poden considerar diligències amb caràcter prospectiu, malgrat puguin no ser del grat del recurrent i/o malgrat la seva pràctica pugui allargar la instrucció.

- D'altra banda, considera que aquestes diligències d'instrucció en curs en cap cas vulneren els drets a la intimitat, a la vida privada i al secret de les comunicacions del recurrent. Per tal d'analitzar aquesta qüestió, és convenient precisar que el Tribunal Constitucional ja s'ha pronunciat respecte de la lesió anteriorment esmentada, com va ser el cas en el marc de la causa 2011-34-RE.

- En aquest cas, el recurrent no aixeca en absolut la càrrega que li correspon respecte de l'afectació patida arran de les intromissions a causa de l'obertura de les diligències prèvies i de la sol·licitud de les comissions rogatòries. Indica que la pràctica de diligències d'instrucció, necessàries, proporcionals i ajustades a la vista dels fets investigats, no és causa de la vulneració del dret fonamental a ser protegit per les lleis contra les intromissions il·legítimes en l'àmbit privat i familiar, ni vulnerador de la seva intimitat o del secret de les comunicacions. De ser el cas, i de donar-se aquest extrem, cap procediment penal podria ser instat, per no poder practicar-se cap diligència d'instrucció sense l'aprovació de la part investigada.

- Pel que fa als danys reclamats, d'una banda, i respecte dels danys morals derivats de la durada dels autes de les diligències prèvies, tal i com s'ha dit anteriorment, s'escau no donar-hi lloc per no haver-se produït la lesió al·legada, pels motius exposats: atès que no s'ha produït la lesió al·legada tampoc pot produir-se cap dany moral derivat. D'altra banda, i d'igual manera, per trobar-se plenament justificat el manteniment de les mesures cautelars de caràcter real, com és l'embargament dels fons del recurrent, no s'escau declarar cap dany patrimonial. De fet, la idoneïtat de mantenir les mesures cautelars, ja ha estat qüestionada en diverses ocasions pel recurrent, havent-se resolt que el manteniment de les mesures cautelars actuals està justificat, és adequat i proporcional a la vista dels fets investigats.

- El Ministeri Fiscal informa que, a data d'avui, es troba pendent de resolució el recurs d'apel·lació formulat pel recurrent davant del Tribunal de Corts sobre l'aixecament de les mesures cautelars, en el marc dels autes.

- En darrer terme, i pel que fa a la resta de pretensions formulades pel recurrent, les quals excedeixen l'objecte estrictament delimitat d'un recurs d'empara, tal com ja s'ha assenyalat a l'inici d'aquest escrit, aquest Ministeri Fiscal s'hi oposa.

- Convé finalitzar precisant que el recurs d'empara constitueix un instrument de tutela constitucional de caràcter extraordinari i subsidiari, i que no pot utilitzar-se com a una via per revisar qüestions que excedeixin els límits que li són propis.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi íntegrament aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La part recurrent en empara, és a dir, el Sr. Juan Ramon Collado Mocolo, estima que s'han conculcat els seus drets constitucionals a un judici de durada raonable i a no ser perseguit dues vegades pels mateixos fets, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com els seus drets a la intimitat, a la vida privada i al secret de les comunicacions, consagrats als articles 14 i 15 de la Constitució. Més concretament, l'interessat ha demanat que es declari la vulneració dels drets esmentats, que s'anul·lin les resolucions i les actuacions que han produït o consolidat les vulneracions al·legades, que s'ordini a l'òrgan jurisdiccional competent que cessi immediatament les vulneracions denunciades i que es declari la naturalesa prospectiva de la instrucció, com també el seu dret a obtenir una indemnització pels danys morals i patrimonials soferts.

3.2. En primer lloc, cal delimitar l'objecte d'aquest recurs d'empara. Com s'ha descrit en el fonament de dret anterior, el recurrent estima que s'han vulnerat diversos drets constitucionals. Ara bé, els greuges relatius a una eventual vulneració dels drets a no ser perseguit dues vegades pels mateixos fets, a la intimitat, a la vida privada i al secret de les comunicacions, no han estat resolts -mitjançant resolució ferma- per part de la jurisdicció ordinària, de manera que la indeguda admissió a tràmit d'aquests greuges es converteix en causa de desestimació per manca d'esgotament de les vies de recurs ordinàries, d'acord amb l'article 88 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Per tant, aquest recurs d'empara es focalitzarà, exclusivament, en examinar si hi ha hagut una infracció del dret a un judici de durada raonable, establert a l'article 10 de la Constitució.

3.3. L'article 10.2 de la Constitució garanteix el dret a un judici de durada raonable. La jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional ha establert quins són els paràmetres que s'han de prendre en consideració per poder concloure si la durada d'un judici és o no és raonable. Així les coses, la concreció de la durada "*raonable*", com a concepte jurídic indeterminat, exigeix valorar la complexitat processal, el temps transcorregut, l'actitud processal de les parts i l'activitat dels tribunals (veg. les sentències del 25 de maig del 2007 -causa 2007-2-RE- i del 10 d'octubre del 2016 -causa 2016-8-RE), d'acord amb les peculiaritats del cas concret (veg. la sentència del 15 de desembre del 2014 -causa 2014-23-RE).

Aquest darrer incís relatiu a les peculiaritats del cas concret inclou la natura de l'objecte del procés *sub iudice*, atès que alguns procediments, en atenció als interessos que es troben en conflicte, mereixen una tramitació preferent, com poden ser, sense ànim d'exhaustivitat, els processos de família, de menors o de capacitat de les persones, el contenciós laboral o de la seguretat social, o els litigis relatius a la protecció de la dignitat de les persones, especialment, aquelles més necessitades d'auxili (veg. la sentència del 17 de febrer del 2025 -causa 2024-81-RE).

I aquesta línia doctrinal del Tribunal Constitucional s'ajusta a la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (veg. la sentència del 13 de juliol de 1983, recaiguda en el cas *Zimmermann i Steiner c/ Suïssa*, 8737/79, així com la sentència del 27 de juny del 2000, recaiguda en el cas *Frydlander c/ França*, [GC], 30979/96). El Tribunal esmentat ha afirmat, reiteradament, "*la importància que dona al fet que la justícia no sigui administrada amb unes dilacions pròpies a comprometre'n l'eficiència i la credibilitat*" (*Scordino c/ Itàlia* (núm. 1), [GC], 36813/97, §224).

3.4. Si traslладem els principis generals esmentats en el paràgraf anterior al cas que ens ocupa, es pot constatar, en primer terme, que les actuacions objecte d'aquest recurs d'empara fan part d'aquelles de tramitació preferent, ja que ens trobem en el marc de la instrucció d'unes diligències penals prèvies que, per mandat exprés de l'article 40 del Codi de procediment penal, s'han de portar a terme de manera abreujada, precisa i amb celeritat.

En segon terme, no s'aprecia cap complexitat excepcional del procés, ni derivada d'una eventual pluralitat de parts, ni per motiu de la dificultat en la interpretació o en l'aplicació del dret en vigor i menys encara quan la investigació es du a terme per jutges especialitzats en la matèria. En qualsevol cas, la cooperació internacional és freqüent en causes de blanqueig i no constitueix, per si sola, una complexitat excepcional que justifiqui una durada superior a 10 anys en fase de diligències prèvies.

En tercer terme, les diligències prèvies 9000035/2019 (anteriorment 8000042/2016) es van obrir contra el recurrent el 22 de març del 2016 per la comissió d'un presumpte delictes major de blanqueig de diners o de valors; mitjançant autes dels dies 18 d'octubre del 2018 i 8 de maig del 2019, es van sobreseure provisoriament les diligències prèvies, però, l'1 d'agost del 2019 es van reobrir arran de la detenció del recurrent a Mèxic. A la mateixa data, es va acordar el bloqueig general dels béns del recurrent; actualment, la investigació i l'embargament romanen vigents, és a dir, al cap de més de 10 i 6 anys, respectivament. Resulta patent constatar que aquest període és desproporcionat en relació amb l'exigència de celeritat exigida per la llei.

En quart terme, el recurrent s'ha mostrat proactiu per tal d'obtenir el sobreseïment de la causa penal en diverses ocasions, havent presentat diversos escrits per accelerar i cloure el procés, entre d'altres, els dies 23 de juliol i 6 d'agost del 2020, 4 de novembre, i, 16 i 22 de desembre del 2025.

En conclusió, i per tot allò que s'ha exposat, cal considerar que s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a un judici de durada raonable.

3.5. El recurrent demana també ser rescablat pels perjudicis morals i econòmics soferts a causa del bloqueig dels seus comptes bancaris.

Els danys morals són evidents, perquè el retard en la tramitació de la causa penal li ha causat, necessàriament, un sentiment important d'impotència, d'angoixa i de frustració davant la inactivitat de l'autoritat judicial.

Altrament, l'eventual perjudici econòmic haurà de ser acreditat i quantificat davant la jurisdicció ordinària, tal com ja vam tenir l'ocasió d'afirmar en la nostra sentència del 15 de gener del 2025 (causa 2023-76-RE).

3.6. Com aquest Tribunal Constitucional va exposar en la seva sentència del 17 de gener del 2023 (causa 2022-60-RE) i en la del 20 de setembre del 2023 (causa 2023-39-RE):

"L'estimació de l'excessiva i indeguda durada del procés determina l'adopció d'aquelles mesures que l'article 92 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional estableix per tal que siguin adoptades per a la reposició del recurrent en la plenitud del seu dret a un procés de durada raonable. Aquest Tribunal ja ha fet ús d'aquesta possibilitat en diverses ocasions i darrerament en la seva sentència del 17 de gener del 2023 (causa 2022-60-RE) ja esmentada al fonament jurídic anterior. Per aquest motiu és procedent fixar a la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia un termini dins el qual haurà de culminar les diligències acordades o aquelles altres que resultin procedents i concloure el sumari".

En consonància amb la nostra doctrina, és per tant procedent fixar un termini de 3 mesos per tal que la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia resolgui motivadament la petició de sobreseïment de les actuacions i d'aixecament de les mesures adoptades de bloqueig, de control i d'embargament dels comptes bancaris. Aquest termini només podrà ser prorrogat per 3 mesos més, en el cas que la Batllia dicti una resolució que fonamenti degudament la necessitat de la prorroga.

3.7. L'estimació parcial del recurs d'empara justifica la no imposició de les costes processals d'aquesta alçada (article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional *a contrario*).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar parcialment el recurs d'empara 2026-4-RE interposat per la representació processal del Sr. Juan Ramon Collado Mocelo.
2. Declarar que s'ha vulnerat el seu dret a un judici de durada raonable, reconegut a l'article 10 de la Constitució.
3. Comminar la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia que adopti, en un termini màxim de 3 mesos, prorrogable per decisió fonamentada per altres 3 mesos, les mesures que estan en l'àmbit de les seves competències per fer cessar la vulneració d'aquest dret fonamental.
4. Declarar que la part recurrent té dret a ser indemnitzada en la quantia que determini la jurisdicció ordinària mitjançant el procediment adient, d'acord amb els paràmetres establerts en el fonament jurídic 3.5 d'aquesta resolució.
5. Desestimar la resta de pretensions formulades pel Sr. Juan Ramon Collado Mocelo en el seu recurs d'empara.
6. No fer imposició de les costes processals en relació amb aquest recurs d'empara.
7. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 2 de la Batllia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 27 d'abril del 2026.

Joan Manel Abril Campoy
President

Jean-Yves Caullet
Magistrat

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

Víctor Torre de Silva López de Letona
Magistrat